

A ת"ד
Intro

Today we will learn בע"ה מסכת כתובות דף כ"ב

הפה שאסר הוא הפה שהתיר

If an איסור was created by the words of a person, and that very person went on to testify that the איסור is no longer there, we believe them

שוויה לנפשה חתיכה דאיסורא

If an איסור was created by the words of a person, and that very person went on to testify that the איסור was never there in the first place, we don't believe them unless נתנה אמתלא לדבריה

The person provided a good explanation for why they originally made the false statement

A

הפה שאסר
הוא הפה שהתיר

שוויה לנפשה
חתיכה דאיסורא

B The case of
שנים אומרים מת
Or
שנים אומרים נתגרשה
And she is לשוק
ושנים אומרים לא מת
Or
שנים אומרים לא נתגרשה
And she is not לשוק

And a case of
אחד אומר מת

Or
אחד אומר נתגרשה

ואחד אומר לא מת

Or
אחד אומר לא נתגרשה

B

שנים אומרים
נתגרשה

ושנים אומרים
לא נתגרשה

שנים אומרים
מת

ושנים אומרים
לא מת

אחד אומר
נתגרשה

ואחד אומר
לא נתגרשה

אחד אומר
מת

ואחד אומר
לא מת

1 So let's review ...

The גמרא continues the discussion of
הפה שאסר הוא הפה שהתיר
As we proceed with the next Mishnah:
זאקט די משנה

האשה שאמרה אשת איש הייתי
וגרושה אני

If a woman says that she was married, and then got
divorced;
נאמנת

שהפה שאסר הוא הפה שהתיר

She is believed, because, since it is she who created the
מיתור by telling us that she was married, she can be
מיתור by telling us that she got divorced And, she may get married.

The משנה continues

ואם יש עדים שהיתה אשת איש
והיא אומרת גרושה אני

If there are עדים that say that she was married, and she says
that she then got divorced;

אינה נאמנת

She is not believed, because she is not the שאסר. And,
she may not get married unless she proves that she got
divorced.

The משנה continues with a similar case

אמרה נשביתי

וטהורה אני

If a woman says that she was taken captive by גוים, but was
not violated;

נאמנת

שהפה שאסר הוא הפה שהתיר

כהן אשה שאסר

ואם יש עדים שנשבית

והיא אומרת טהורה אני

If there were עדים that she was taken captive by גוים, and
she says that she was not violated

אינה נאמנת

And she may not marry אשה שאסר

The משנה concludes

ואם משנשאת באו עדים

הרי זו לא תצא

If the עדים only came after she had already gotten married,
she does not have to leave her husband

=====

1

2 The Gemara explains that הפה שאסר הוא הפה שהתיר is based on logic:
 סברא היא
 הוא אסרה
 והוא שרי לה
 Since the entire איסור is based on the person's words, we must also accept his or her words regarding the היתר.

2 הפה שאסר הוא הפה שהתיר

סברא היא

הוא אסרה
והוא שרי לה

Since the entire איסור is based on the person's words we accept his words regarding the היתר

3 The Gemara goes on to cite a Braisa with a slightly different case:
 האשה שאמרה אשת איש אני וחזרה ואמרה פנויה אני
 She first said that she was married, and then said that she was not married.
 אינה נאמנת
 Because
 שוייה לנפשה חתיכה דאיסורא
 Once she declared herself אסור as an אשת איש, she cannot retract her statement even with
 הפה שאסר הוא הפה שהתיר
 Whereas in the Mishnah, in the case of אשת איש הייתי וגרושה אני
 נאמנת
 Or
 נשביתי וטהורה אני
 She's not retracting her original statement. Rather, she's adding that nevertheless, she's NOT אסור. Therefore, if it's a case of הפה שאסר הוא הפה שהתיר
 נאמנת

3

מלפני: כרייתא:

האשה שאמרה	האשה שאמרה
אשת איש וגרושה אני	וחזרה ואמרה פנויה אני
הייתי	אשת איש אני

נאמנת אינה נאמנת

שהפה שאסר הוא הפה שהתיר

↓

She's not retracting her original statement

↓

Because לוייה אפולא חתכה דאיסורא

↓

ואם נתנה אמתלא לדבריה

↓

נאמנת

Based on הפסד לאסר פלא פסד לפתי

However, the Braisa adds that in its case of a retraction; ואם נתנה אמתלא לדבריה
 If she gives a plausible explanation why she made her original false statement of אשת איש אני;
 נאמנת
 She IS believed to say פנויה אני, based on הפה שאסר הוא הפה שהתיר
 שהתיר
 =====

4 The Gemara proceeds to present a related Braisa:
 שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת
 ושנים אומרים לא מת say that her husband died, and שנים אומרים לא מת say that her husband is alive.

OR

שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה
 הרי זו לא תנשא

She may NOT remarry, because it's תרי ותרי. And; ספיקא דאורייתא, because it's a הבא עליה באשם תלוי.

ואם נשאת לא תצא

But if she did remarry, she may remain with her husband - And as the Gemara explains, only בנשאת לאחד מעדיה

If she married one of the עדים who testified that her husband died -

AND

באומרת ברי לי

She says that she is sure that the husband died - As Rashi explains; she says;

ברי לי אילו היה קיים היה בא

He certainly would have come home if he's alive.

רבי מנחם ברבי יוסי differentiates:

באו עדים ואח"כ ניסת

תצא

If the second עדים who say that he's alive came first, and she remarried afterward, she may NOT stay. It's a קנס. She is penalized, because she was not supposed to get married.

אבל ניסת ואח"כ באו עדים

הרי זו לא תצא

However, if she remarried first, and the second עדים came later, she may stay with her husband, because at the time she married him it was permitted based on the first עדים.

The תנא קמא holds that even in the first case of

באו עדים ואח"כ ניסת

לא תצא

She may stay, because we do not penalize her, even though she should not have married him.

4

בריייתא:

שנים אומרים נתגרשה	שנים אומרים לא נתגרשה	שנים אומרים מת	שנים אומרים לא מת
--------------------	-----------------------	----------------	-------------------

ואם נשאת לא תצא

באשם תלוי

הרי זו לא תנשא

Because it's a ספיקא דאורייתא

Because it's תרי ותרי

באומרת ברי לי

ברי לי אילו היה קיים היה בא

רבי מנחם ברבי יוסי differentiates:

אבל ניסת ואח"כ באו עדים	באו עדים ואח"כ ניסת
-------------------------	---------------------

הרי זו לא תצא

תצא

Because at the time she married him it was permitted based on the first עדים

Because she was not supposed to get married

5 The Reba presents a ruling of רבי יוחנן, which רבא explains as a 3rd opinion in the above Machlokes regarding תרי ותרי in the case of באו עדים ואח"כ ניסת מת and where the claim is מת and where the claim is נתגרשה;
 In the case of שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת לא תצא
 Like the husband turns up alive she cannot deny it and will be caught in a lie. Therefore, we accept her claim of **לי**.
 But in a case of שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה תצא
 Like רבי מנחם ברבי יוסי, because יכולה מכחשתו
 If the husband shows up and says that he did not divorce her, she can contradict him and say that he did divorce her. Therefore, we do not accept her claim of **לי**.

5

רבי יוחנן
(Reba explains as a 3rd opinion)
 In the case of
באו עדים ואח"כ ניסת

<p>שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה תצא</p> <p>Because יכולה מכחשתו Therefore, we do not accept her claim of לי</p>	<p>שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת לא תצא</p> <p>Because אינה יכולה מכחשתו Therefore, we accept her claim of לי</p>
--	---

6 רבי יוחנן explains Rebbe Yochanan's ruling as speaking of a different case, where there is only an אחד עד for each claim, and therefore, there is a difference between where the claim is מת and where the claim is נתגרשה.
 In the case of עד אחד אומר מת ועד אחד אומר לא מת
 When the first עד testifies מת and the second עד testifies לא מת
 Regarding עד אחד אומר נתגרשה ועד אחד אומר לא נתגרשה
 There is only an אחד עד for each claim.
 However, because there is an opposing עד who says לא מת, we say;
 הסר מנך עקשות פה ולזות שפתים הרחק מנך
 And לא תנשא -
 She may not get married, because of the appearance of impropriety. However, אם נשאת לא תצא
 However, in a case of עד אחד אומר נתגרשה ועד אחד אומר לא נתגרשה לא תנשא
 Because, תרוייהו באשת איש קמסהדי
 They are both testifying that she was married, and only one of them is saying she later got divorced
 ואין דבריו של אחד במקום שנים

6

רבי יוחנן
as speaking of a different case;
 There is only an אחד עד for each claim

<p>עד אחד אומר נתגרשה ועד אחד אומר לא נתגרשה לא תנשא</p> <p>Because, תרוייהו באשת איש קמסהדי ואין דבריו של אחד במקום שנים</p>	<p>עד אחד אומר מת ועד אחד אומר לא מת הימנוהו רבנן כבי תרי</p> <p>The דין should be כפי 15 תולא However, because there is an opposing עד we say; הסר מנך עקשות פה וזכות שפתים הרחק מנך</p>
<p>לא תנשא</p>	<p>לא תנשא</p>